

T.B.M.M.
GUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 7.9.2010
Sayı : 11234

16182

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Fevzi TOPUZ
Muğla Milletvekili

Kamu kuruluşlarının e-devlet uygulamalarında kullanılan kimlik bilgisi, telefon ve adres bilgilerini ele geçiren ardından da bu bilgileri hazırladıkları sorgu yazılımları ile birlikte satan bir çetenin yakalandığına ilişkin haberler, kişisel verilerin korunmasının önemini bir kez daha kamuoyunun gündemine getirmiştir.

Söz konusu haberlerde, neredeyse yurttaşlarının tümüne ilişkin kişisel verilerin "adres programı" ve "telefon sorgu programı" adı altında özellikle icra takibi yapan avukatlık büroları olmak üzere çeşitli kişi ve kuruluşlara pazarlandığına yer verilmektedir. Ne yazık ki ilkel e-devlet uygulamaları nedeniyle yurttaşların kişisel verileri yetkisiz ve kötü niyetli kişilerin ellerine kolayca geçebilmektedir. Bugün neredeyse herkesin T.C. kimlik numarası kısa bir araştırma sonucu öğrenilebilmektedir. T.C. kimlik numarası bilinen kişinin sigorta kayıtlarından, nerede oy kullanılacağına, hatta aile hekiminin kim olduğuna kadar birçok bilgi İnternet'ten kolayca derlenebilmektedir. ÖSYM'nin yaptığı sınavlarda ne kadar puan aldığı, nereye yerleştirildiği, hatta bir kamu kurumunda çalışıyor ise nereye tayin olduğu bile kimi zaman öğrenilebilmektedir.

Yurttaşların kamu kurumlarında yürüttüğü işlemleri hızlandırmak ve kendilerine ait bilgilere kolayca ulaşmasını sağlamak iddiası ile geliştirilen e-devlet uygulamalarının büyük kısmının aynı zamanda "bilgi sızdırma" aracı da olmasına göz yumulmuştur. Kamu kuruluşlarının veritabanlarına erişim öncesi bir kontrol noktası olarak nitelendirilebilecek olan e-Devlet Kapısı Projesi atıl kalmıştır. Bu proje ile kişisel verilere ilgili kişilerin kendilerine ait şifre ile ulaşmaları olanağı sağlanamadan, tüm yurttaşların kişisel bilgileri, ortalığa saçılmıştır.

Kamu kuruluşları veritabanlarına yetkisiz erişimin önüne geçemezken bir yandan da bu veritabanlarında "fişleme" olarak nitelendirilebilecek bilgileri de tuttukları görülmektedir. Örneğin Milli Eğitim Bakanlığı öğrencilerin okudukları kitapların listesine varana kadar çok sayıda kişisel veriyi öğretmenler aracılığı ile derlemekte sonrada kayıt altına almaktadır. Bugün birçok kamu kuruluşun yanı sıra bankalar, sigorta şirketleri, market zincirleri gibi özel şirketlerin elinde de kişisel veriler bulunmaktadır. AKP Hükümeti döneminde kişisel verilerin kaydedilmesi "fişleme" noktasına kadar vardırıldığı gibi bu bilgilerin korunamaması hatta alıp-satılan mal haline dönüşmesi ise tam bir skandaldır.

Türk Ceza Kanunu'nun 136. maddesinde "Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır" denilmektedir. Kişisel verilere yasadışı yollarla ulaşanlar ve bu verileri pazarlayanların yanı sıra bu bilgileri korumakla görevlendirilenlerin de yargılanması gerekmektedir.

Konuyla ilgili olarak;

1. e-devlet uygulamasının açıklarından dolayı bireyler zarar görebilmektedir. Kişisel verileri çıkar amaçlı mal haline dönüştürenler hakkında ne gibi işlemler yaptınız? Bu konuda mağdur duruma düşen kaç yurttaşımız bulunmaktadır?

2. e-Devlet Kapısı Projesi neden güvenliği sağlayıp geliştirilmemiştir? Atıl kalmasının altında bir siyasi kadrolaşma mı vardır?
3. Kamu kuruluşlarının bilgi paylaşım protokolleri neyi içermektedir? Kamu kurumları birbirlerinin bilgilerini kullanabilmekte midir?
4. Başbakanlık, bakanlıklar ve bağlı kamu kuruluşları hangi verileri elinde tutmaktadır?
5. Kamu kuruluşlarının veri tabanlarındaki bilgilerden kendisi ile ilgisi olmayan kişisel verileri ne zaman silinecektir?
6. Kamu kuruluşları haricinde özel kuruluşların elinde kişisel veriler var mıdır?
7. Son olarak yargı mensuplarının izinsiz telefon dinlemelerini kim ya da hangi kuruluş tarafından dinlenmiş ve basına servis edilmiştir?
8. Hakim kararına dayandırılarak dinlenen telefon konuşmaları nerede saklanmakta ve saklanma süresi nedir? Kişilerin dinlenme süresi nedir?
9. Özelleştirilen kamu kuruluşları kişilere ait nüfus bilgileri de dahil olmak üzere diğer kişisel bilgiler özelleşen şirketlere verilmekte midir?
10. Fişlenme referandumla biteceğini propagandası yapıyorsunuz, elinizdeki tüm fişlenme kayıtlarını ne zaman sileceksiniz?